

AGRIBUSINESS⁷ FORUM

INTERNATIONAL EDITION

Quo Vadis

Greek & European agriculture

Climate Crisis, Food Security
Blue & Green Economies

21-22 | 11 | 2024

Athens Chamber of
Commerce & Industry

REPORTS

Dear Partners & Friends,

It is with pleasure to present the reports of the 7th international AgriBusiness Forum held in Athens, on 21-22/11/2024, entitled “Quo Vadis Greek & European Agriculture” in the context of Climate Crisis, Food Security and Blue & Green Economies.

The 7th edition AgriBusiness Forum focused on addressing the increased uncertainties burdening the agri-food systems and the environment, due to the lack of brave policies with a holistic approach, and because of the over demanding Green Deal’s strategies. With 9 high-caliber roundtables and 60 actors from the agri-food value chain, AgriBusiness Forum 2024 enhanced dialogue & debate between businesses, policymakers, farmers, cooperatives, research & academia, about European & National policies, primary production, food security, climate & environmental risks, Green & Sustainable cities, Blue & Green economies, A.I & new technologies; Fin- Insurtech and the industry.

AgriBusiness Forum long-lasting cooperation with distinctive national, regional & international organizations, the 5,000+ delegates, 500+ speakers who joined its 12 international & regional conferences, make it a pivotal platform for boosting innovation and integrating partnerships for the benefit of producers, researchers, businesses and policymakers towards viable, sustainable, and resilient food systems in Greece and beyond.

Sincere thanks to all AgriBusiness Forum 2024 partners and sponsors for their precious support. Special thanks to all speakers & moderators flourished the AgriBusiness Forum 2024.

Giannis Balakakis

*Chair, Executive Committee
AgriBusiness Forum*

Αγαπητοί Συνεργάτες & Φίλοι,

Με χαρά παρουσιάζουμε τα συμπεράσματα του 7^{ου} διεθνούς AgriBusiness Forum που έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 21-22/11/2024, με θέμα “Που βαδίζει η Ελληνική & Ευρωπαϊκή γεωργία” στο πλαίσιο της κλιματικής κρίσης, της επισιτιστικής ασφάλειας, της καινοτομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το 7^ο AgriBusiness Forum εστίασε στην αντιμετώπιση των αβεβαιοτήτων που επιβαρύνουν τα αγροδιατροφικά συστήματα και το περιβάλλον, λόγω της έλλειψης γενναίων πολιτικών με ολιστική προσέγγιση, αλλά και λόγω των υπερβολικών απαιτήσεων της Πράσινης Συμφωνίας. Με 9 υψηλού επιπέδου συνεδρίες και 60 σημαντικούς ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, το AgriBusiness Forum 2024 ενίσχυσε το διάλογο μεταξύ επιχειρήσεων, φορέων χάραξης πολιτικής, παραγωγών, και της ακαδημαϊκής κοινότητας, σχετικά με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, την πρωτογενή παραγωγή, την επισιτιστική ασφάλεια, τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, τις πράσινες και βιώσιμες πόλεις, την «μπλε» & «πράσινη» οικονομία, τις νέες τεχνολογίες και την βιομηχανία.

Η σταθερή συνεργασία με οργανισμούς, επιχειρήσεις και επιστήμονες εθνικής & διεθνούς εμβέλειας, οι 5.000+ σύνεδροι και οι 500+ σημαντικοί ομιλητές στα 12 διεθνή & περιφερειακά συνέδρια, καθιστούν το AgriBusiness Forum τον κορυφαίο κόμβο δικτύωσης, προώθησης συνεργασιών και διατομεακής ενημέρωσης για παραγωγούς, ερευνητές, στελέχη επιχειρήσεων και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της αγροδιατροφικής αλυσίδας.

Εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας για την εμπιστοσύνη και την υποστήριξη στους εταίρους, στους συνεργάτες και χορηγούς του συνεδρίου, καθώς και στους ομιλητές & συντονιστές που κόσμησαν με την παρουσία τους το AgriBusiness Forum 2024.

Γιάννης Μπαλακάκης

*Επικεφαλής Οργανωτικής Επιτροπής
AgriBusiness Forum*

Sophia Kounenaki-Efracimoglou

President, Athens Chamber of Commerce & Industry

Mrs. Sophia Kounenaki-Efracimoglou stated the major challenges the primary production and processing sector in Greece and Europe are facing nowadays, such as climate change, food security, and green & technological innovation. More specifically, she highlighted Greece's underperformance in terms of education and adoption of modern practices, and pointed out the need for innovative practices, investing in knowledge, research and human resources in order to change the current status quo.

Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου

Πρόεδρος, Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών

Η κ. Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου αναφέρθηκε στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας της πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, όπως η κλιματική αλλαγή, η επισιτιστική ασφάλεια, η πράσινη και η τεχνολογική καινοτομία. Υπογράμμισε την υποαπόδοση της Ελλάδας σε θέματα εκπαίδευσης και υιοθέτησης σύγχρονων πρακτικών και επεσήμανε την ανάγκη για επένδυση στη γνώση, στην έρευνα και στο ανθρώπινο δυναμικό με σκοπό την αλλαγή του υφιστάμενου status quo.

Spyridon Flogaitis

Director General, European Public Law Organization

Professor Spyridon Flogaitis highlighted the appreciation of the European Public Law Organization to the AgriBusiness Forum, recognizing its continuous efforts in tackling agrifood and environmental issues. He also stated that agriculture lies among Greece's major industries and pointed out Greece's significant contribution to environmental initiatives which often is been disregarded. Additionally, he has stressed the need that government and regulatory bodies to further evolve in response to the climate crisis, ensuring support for communities and the creation of future opportunities.

Σπυρίδων Φλογαΐτης

Πρόεδρος ΔΣ, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου

Ο καθηγητής Σπυρίδων Φλογαΐτης υπογράμμισε την εκτίμηση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου προς το AgriBusiness Forum, αναγνωρίζοντας την σημαντική του προσπάθεια για την αντιμετώπιση θεμάτων που άπτονται της αγροδιατροφής, της σημαντικότερης ίσως βιομηχανίας της χώρας. Επεσήμανε ότι η συμβολή της Ελλάδας στα περιβαλλοντικά θέματα είναι σημαντική αλλά συχνά παραβλέπονται οι προσπάθειες που καταβάλει. Τόνισε επίσης την ανάγκη να εξελιχθούν οι κυβερνήσεις και οι σχετικοί φορείς ως απάντηση στην κλιματική κρίση, με στήριξη στην κοινωνία, για την δημιουργία ευκαιριών στο εγγύς μέλλον.

- Ευρωπαϊκές - διεθνείς πολιτικές, στο πλαίσιο της κλιματικής κρίσης & της επισιτιστικής ασφάλειας
- European and international policies in terms of climate crisis & food security

Panelists:

- Noam Katz, Ambassador of Israel
- Paulo Roberto França, Ambassador of Brazil
- Philippe Merillon, Counsellor Agricultural Affairs, Ministry of Agriculture & Food Sovereignty France

Moderators:

- Anthony D. Papayannides, Journalist
- Xenophon Kappas, Director General, Captain Vassilis & Carmen Konstantakopoulos Foundation

Ομιλητές:

- Noam Katz, Πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα
- Paulo Roberto França, Πρέσβης Βραζιλίας στην Ελλάδα
- Philippe Merillon, Counsellor Γεωργικών Υποθέσεων Γαλλικό Υπουργείο Γεωργίας & Κυριαρχίας Τροφίμων

Συντονιστές:

- Αντώνης Δ. Παπαγιαννίδης, Δημοσιογράφος
- Ξενοφών Κάππας, Γενικός Διευθυντής, Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη & Κάρμεν Κωνσταντακόπουλου

Key Takeaways

The first panel focused on the examples of Israel and Brazil in terms of agriculture and food security, as well as the example of France, with an emphasis on EU policies.

- **Israel** has developed its agricultural culture based on two main pillars: its **technological excellence** and its **cooperation with other states**, thus highlighting the need for transnational cooperation in agriculture.
- **Israel** stresses the need to develop a culture based on technological innovation with emphasis on **transferable skills**. It argues that this culture can be cultivated in other countries through **direct communication between the state and farmers**, and that a state can inspire and influence the psychology of the society.
- As a vast country, the **25% of Brazil's GDP** is attributable to the agricultural sector. Brazil stresses the importance of **protecting Amazon** terrain and tackling poverty and hunger at the state level in order to ensure food security.

Βασικά Μηνύματα

Το πρώτο panel εστίασε στα παραδείγματα του Ισραήλ και της Βραζιλίας στον τομέα της γεωργίας και της επισιτιστικής ασφάλειας, καθώς και στην Γαλλία, με έμφαση στις ενωσιακές πολιτικές.

- Το **Ισραήλ** έχει αναπτύξει την αγροτική του κουλτούρα σε δύο κύριους άξονες: στην **τεχνολογική αριστεία** και στην **συνεργασία με άλλα κράτη**, ώστε να εμβαθύνει σε διακρατικές συνεργασίες στον συγκεκριμένο τομέα.
- Το **Ισραήλ** υπερθεματίζει στην ανάπτυξης μίας κουλτούρας που προωθεί την τεχνολογική καινοτομία και δίνει έμφαση στις **μεταβιβάσιμες δεξιότητες**. Υποστηρίζει επίσης ότι η **άμεση επικοινωνία του κράτους με τους παραγωγούς** αποτελεί πηγή έμπνευσης με θετικές επιδράσεις στην ψυχολογία του κοινωνικού συνόλου.
- Η **Βραζιλία**, μία τεράστια σε έκταση χώρα, οφείλει το **25% του Α.Ε.Π.** της στον αγροτικό τομέα. Εργάζεται για την **προστασία του Αμαζονίου** για την επισιτιστική της ασφάλεια, και την αντιμετώπιση της φτώχειας και της πείνας σε εθνικό επίπεδο.

- *In view of the EU's CAP for the period 2023-2027 and beyond, **France** foresees the importance of the climate crisis and food security. The EU sets a unified and coordinated policy on these issues, calling **Member States to comply with these directives and invest in research and innovation** in the agricultural sector.*
- ***France** believes that because of the insecurity and risk in the agricultural sector, **Member States should invest in their domestic production to not rely only on imports, and invest in their farmers** by training them to become more productive and .competitive.*
- *French farmers are unhappy with the EU because they see a difference in **favorable legislation on imports of products from third countries** compared to imports of European products; resulting tensions and protests between them, the government and the EU.*
- *The global workforce shortage in the agricultural sector, requires investments in **education and training to foreigners entering en masse in the EU**. However, this looks highly controversial as it touches upon the issue of economic migration in the Europe.*
- ***Brazil** underlines that the **traditional knowledge of indigenous populations** living in the Amazon and other agri-forested areas should be utilized and be combined with **new technologies** in the agricultural sector.*
- ***EU** should consider **incentivizing farmers** to address **social justice**, and strengthening ties between farming sector and academia.*
- *Η **Γαλλία**, ως προς την Κοινή Αγροτική Πολιτική της ΕΕ για το διάστημα 2023-2027 και επέκεινα, δίνει έμφαση στην κλιματική κρίση και στην επισιτιστική ασφάλεια. Οι πολιτικές της ΕΕ στα παραπάνω, απαιτούν **συμμόρφωση των κρατών-μελών στις οδηγίες και επένδυση σε έρευνα και καινοτομία** στον αγροτικό τομέα.*
- *Για τις ανασφάλειες και τα ρίσκα στον αγροτικό τομέα, η **Γαλλία** θεωρεί ότι **τα κράτη-μέλη πρέπει να επενδύσουν στην εγχώρια παραγωγή, να μην στηρίζονται μόνο σε εισαγωγές, και να επενδύσουν στην κατάρτιση των παραγωγών**, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί και αποδοτικοί.*
- *Οι **Γάλλοι** αγρότες **δυσανασχετούν με την ΕΕ** γιατί θεωρούν ότι υπάρχει **διαφορά ευνοϊκής νομοθεσίας των εισαγωγών προϊόντων από τρίτες χώρες** σε σύγκριση με τις εισαγωγές από ευρωπαϊκές χώρες.*
- *Η εν γένει **έλλειψη εργατικού δυναμικού** στον αγροτικό τομέα, απαιτεί επένδυση σε εργαλεία **εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργατών που προέρχονται από τρίτες χώρες που εισέρχονται στην Ευρώπη** (παρόλο που αυτό διαπλέκεται με το αμφιλεγόμενο ζήτημα της οικονομικής μετανάστευσης στην ΕΕ).*
- *Η **Βραζιλία** υπογραμμίζει ότι η **παραδοσιακή γνώση των ιθαγενών πληθυσμών** που ζουν στον Αμαζόνιο και σε άλλες αγροτοδοασικές περιοχές, πρέπει να αξιοποιηθεί και να συνδυαστεί με τις **νέες τεχνολογίες** στον αγροτικό τομέα.*
- ***Μέλημα της ΕΕ** πρέπει να είναι τα **κίνητρα** στους **αγρότες** να έχουν στόχο την **κοινωνική δικαιοσύνη**, και να είναι συνδεδεμένα με την επιστημονική κοινότητα.*

Reports' production

Katelin Johnson & Maria-Myrto Moschou

- Παραγωγή & ανθεκτικότητα των αγροδιατροφικών συστημάτων
- Agricultural production & food resilience

Panelists:

- George Pontikas, President & CEO Syngenta Hellas
- Vaios Ganis, Winemaker, Vaios Ganis Organic Wines
- Geert Wilms, Director, LIB/ZLTO, Netherlands
- Efthimios Foteinos, President, Inter-Branch Organization of Greek Cotton
- Thymis Efthymiadis, CEO, Redestos-Efthymiadis Agrotechnology Group
- Dionysios Stamenitis, Deputy Minister, Ministry of Agriculture & Rural Development

Moderators:

- Angeliki Kavga, Professor, University of Patras
- Symela Touchtidou, Journalist, EURONEWS

Ομιλητές:

- Γιώργος Ποντίκας, Διευθύνων Σύμβουλος Syngenta Hellas
- Βάιος Γκανής, Οινοπαραγωγός, Ganis Organic Wines
- Geert Wilms, Διευθυντής, Ένωση Παραγωγών Ολλανδίας
- Θύμιος Φωτεινός, Πρόεδρος, Διεπαγγελματική Βάμβακος
- Θύμης Ευθυμιάδης, Διευθύνων Σύμβουλος, Redestos–Efthymiadis Agrotechnology Group
- Διονύσιος Σταμενίτης, Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Συντονιστές:

- Αγγελική Καυγά, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών
- Συμέλα Τουχτίδου, Δημοσιογράφος, EURONEWS

Key Takeaways

The second panel focused on the issues of the Greek agriculture and the problems emerged at EU level because of CAP and the Green Deal; with an attempt to provide solutions on how to solve them.

- **Greece's long-standing problem**, is the difficulty in cooperative and cluster formation, the controversial rural development strategies and lack of workforce capital.
- **There is serious gap in plant protection** due to the use restriction of chemicals. New **bio-protection** products' development is lagging behind, while they must prove their effectiveness compared to conventional plant protection.

Βασικά Μηνύματα

Το 2^ο panel εστίασε στα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας και στα ζητήματα που έχουν προκύψει σε επίπεδο ΕΕ λόγω της ΚΑΠ και της Πράσινης Συμφωνίας, κάνοντας σχετική προσέγγιση στην επίλυση τους.

- Ως **διαχρονική διαπίστωση**, στην Ελλάδα υπάρχει **μόνιμο πρόβλημα** στο συνεταιριζέσθε, στις αμφιλεγόμενες στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης και στην έλλειψη εργατικού δυναμικού.
- **Σημειώνεται σημαντικό κενό στην φυτοπροστασία**. Καθώς παύει η χρήση των χημικών προϊόντων, χρειάζεται χρόνος για την ανάπτυξη νέων **βιοπροστατευτικών**, τα οποία θα πρέπει να αποδείξουν την αποτελεσματικότητά τους σε σχέση με τη συμβατική φυτοπροστασία.

- *Because of lack of long-term vision from policymakers, is resulted a constant 'chase' for subsidies by the farmers, which the majority is not seeking for meaningful investments in agriculture but safeguarding opportunistic capital.*
- *There is a concern raised on the added value crops (eg. thistle, wild artichoke), regenerative agriculture, organic products etc. Despite the theory of higher yields & innovation, implementation is lacking behind, as farmers are missing adequate training on them.*
- *The market for agricultural products in Greece is licentious, as long as products reach the consumers at prices much higher than those offered by farmers to the traders.*
- *Cotton, among the flagships of the Greek agricultural economy, faces the consequences of pesticide restrictions due to the Green Deal. Such resulting cultivation slowdowns and serious concerns to cotton producers.*
- *There is a need to strike a balance between emphasis on the environment and keeping agricultural production at competitive levels, so that the production of specific crops is not harmed by a blanket ban on plant protection products.*
- *The EU must embrace new technologies and not act in a phobic manner if it wants the cultivation of new varieties that are resistant to the climate crisis and global competition.*
- *EU agricultural policies should align with the needs and potentials of each member-state. Furthermore, it is not permitted to impose measures against Greece's green transition adaptation, while for political reasons, it promotes imports of Ukrainian grain, whose crops contain depleted uranium, due to the war with Russia.*
- *Greece agricultural sector has many advantages such as a favorable Mediterranean climate, PDO-PGI products, as well a strategic location between Europe & Asia, so it may exploit more markets to the East.*
- *Η έλλειψη μακροπρόθεσμου οράματος σε επίπεδο πολιτικής ηγεσίας, επιτρέπει το συνεχές "κονήγι" των επιδοτήσεων από τους παραγωγούς, οι οποίοι σε μεγάλο βαθμό δεν αποσκοπούν σε ουσιαστικές επενδύσεις στην γεωργία αλλά στην απόκτηση εφήμερου κεφαλαίου.*
- *Υπάρχει θέμα με τις καλλιέργειες προστιθέμενης αξίας (βλ. γαϊδουράγκαθο, αγριαγκινάρα κά), την αναγεννητική γεωργία, τα βιολογικά κλπ, που ενώ στην θεωρία παρουσιάζονται ως καινοτόμες, στην πράξη οι αγρότες δεν έχουν λάβει εκπαίδευση & κατάρτιση στα παραπάνω.*
- *Η ελληνική αγορά αγροτικών προϊόντων είναι ασύδοτη, αφού τα προϊόντα φτάνουν πάντα στον καταναλωτή σε τιμές πολύ υψηλότερες σε σχέση με την τιμή του παραγωγού.*
- *Το βαμβάκι, ένα εμβληματικό προϊόν για την ελληνική αγροτική οικονομία, αντιμετωπίζει συνέπειες από τους περιορισμούς στα φυτοφάρμακα λόγω της Πράσινης Συμφωνίας. Αποτέλεσμα η επιβράδυνσή των καλλιεργειών και σοβαροί προβληματισμοί στους βαμβακοπαραγωγούς.*
- *Χρειάζεται ισορροπία μεταξύ της προστασίας του περιβάλλοντος και αγροτικής παραγωγής, ώστε να μην κινδυνεύει η παραγωγή και η ανταγωνιστικότητα των καλλιεργειών λόγω της καθολικής απαγόρευσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων.*
- *Η ΕΕ οφείλει να "αγκαλιάσει" τις νέες τεχνολογίες και να μην δρα φοβικά στην ενίσχυση της καλλιέργειας νέων ποικιλιών που θα είναι ανθεκτικές στην κλιματική κρίση, και στον διεθνή ανταγωνισμό.*
- *Στον αγροτικό τομέα, η ΕΕ οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και δυνατότητες κάθε κράτους-μέλους. Δεν μπορεί να επιβάλλει μέτρα για την πράσινη μετάβαση της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, ενώ για πολιτικούς λόγους προωθεί εισαγωγές σιτηρών από την Ουκρανία, της οποίας τα σιτηρά περιέχουν απεμπλουτισμένο ουράνιο, λόγω του πολέμου με την Ρωσία.*
- *Η Ελλάδα έχει πολλά πλεονεκτήματα στον γεωργικό τομέα όπως το ευνοϊκό Μεσογειακό κλίμα, προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ και μία στρατηγική θέση μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, ώστε να μπορεί να αξιοποιήσει τις εξ ανατολών αγορές.*

- **The sustainability of Greek production depends on the training of farmers in order to be able increasing their yields (with the same or less inputs), and the formation of cooperative schemes in which both producers and companies participate, thus reducing the value chain from production to consumption.**
- **The Ministry of Agriculture promotes 2 programs: a) 'Water 2.0', which refers to water irrigation infrastructure, and b) "Intelligent Agriculture" which its 3,000 farm-data recording stations, permit producers, cooperatives and local authorities to obtain real-time information for crop production & quality.**
- **The example of the Netherlands can inspire Greece to diversify its crops, to use new technologies and the A.I. to predict future production and adjust the size of its production to consumer demand, to use buffers as a best agricultural practice and to encourage its farmers to look beyond their own fields to the bigger picture in a more collaborative way.**
- **Greek producer must once understand that he is an entrepreneur, and see his farm as a business which the capital is his land. He must increase his capital by exploiting economies of scale, among others, through contract farming. In this model, big-companies intervene in the value chain, adding value and helping farmer growing the varieties the market wants, certifying and branding the product, and securing farmer higher incomes than he would get from a traditional trader, thus reducing the "links" in the agrifood value chain.**
- **Η βιωσιμότητα στην ελληνική παραγωγή, εξαρτάται αφενός από την εκπαίδευση των αγροτών, για να αυξήσουν τις αποδόσεις (με ίδιες ή και λιγότερες εισροές), και η δημιουργία συνεργατικών σχημάτων, με την συμμετοχή παραγωγών και εταιρειών για να ελαττώσουν την αλυσίδα αξίας από την παραγωγή στην κατανάλωση.**
- **Το ΥΠΑΑΤ προβάλλει 2 προγράμματα: α) το "Υδωρ 2.0", για εγχειοβελτιωτικά έργα για την έλλειψη αρδευτικού νερού, και β) το "Ευφυής Γεωργία" με 3.000 σταθμούς καταγραφής δεδομένων σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις όπου ομάδες παραγωγών, συνεταιρισμοί, & τοπική αυτοδιοίκηση έχουν σε πραγματικό χρόνο δεδομένα για τις καλλιέργειες και την ποιότητα αυτών.**
- **Η Ολλανδία μπορεί να βοηθήσει την Ελλάδα στην απόδοση των καλλιεργειών, στην χρήση νέων τεχνολογιών και στην τεχνητή νοημοσύνη (πρόβλεψη μελλοντικής παραγωγής και προσαρμογής της στην ζήτηση των καταναλωτών), στην χρήση τεχνικών για ζώνες ανάσχεσης (βέλτιστη πρακτική), και στην ενθάρρυνση των αγροτών να βλέπουν πέρα από το δικό τους χωράφι, μια συνολικότερη συνεργατική εικόνα..**
- **Ο Έλληνας παραγωγός πρέπει να κατανοήσει ότι είναι επιχειρηματίας, όπου το κεφάλαιό της επιχείρησης είναι η γη του. Μπορεί να αυξήσει το κεφάλαιο της επιχείρησης αξιοποιώντας οικονομίες κλίμακας, όπως η συμβολαιακή γεωργία, στην οποία οι εταιρείες παρεμβαίνουν και δίδουν υπεραξία στο προϊόν, βοηθούν τον γεωργό να καλλιεργήσει τις ποικιλίες που ζητά η αγορά, να πιστοποιήσουν το προϊόν κάτω από ένα brand, και να αποδώσουν στον παραγωγό παραπάνω από ότι θα λάμβανε αν το διέθετε ο ίδιος σε έναν έμπορο, λόγω της μείωσης των "κρίκων" στην αλυσίδα αξίας της παραγωγής**

Reports' production

Katelin Johnson & Maria-Myrto Moschou

- Ζωικό κεφάλαιο σε πίεση (εκτροφή, εισαγωγές, γαλακτοπαραγωγή, βιομηχανία κρέατος)
- *The stress of livestock (farming, feeding, meat & dairy industries)*

Panelists:

- Alexandros Triantafyllou, President SEVIZ, Vice-President BIOZOKAT SA
- Georgios Karakatsanis, Natural Resource & Environmental Economist, Evotropia Finance
- Ioanna Karra, Breeder & Owner, Stalos Farm
- Nico Kalinis, Programme Manager, Greece-Italy-Cyprus-Malta, DG-AGRI, European Commission
- Yiannis Bouras, President, Hellenic Pig Farmers Association
- Ioannis Kaimakamis, Cattle Breeding Farmer, Agribusiness Consultant-Grant Thornton

Ομιλητές:

- Αλέξανδρος Τριανταφύλλου, Αντιπρόεδρος BIOZOKAT, Πρόεδρος ΣΕΒΙΖ,
- Γεώργιος Καρακατσάνης, Οικονομολόγος Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος, Evotropia Finance Architectures
- Ιωάννα Καρρά, Κτηνοτρόφος/Διαχειρίστρια Φάρμα Σταλός
- Nico Kalinis, Programme Manager, Greece-Italy-Cyprus-Malta CAP2023-2027, DG-AGRI, European Commission
- Γιάννης Μπούρας, Πρόεδρος, Ομοσπονδία Χοιροτροφικών Συλλόγων Ελλάδος
- Ιωάννης Καϊμακάμης, Ιδιοκτήτης Βοοτροφικής Μονάδας, Σύμβουλος Αγροδιατροφικού Τομέα-Grant Thornton

Moderators:

- Dimitris Lianos, Partner, LKN ANALYSIS
- Thanasis Antoniou, Chief Editor, Grill Mag & Dairy News

Συντονιστές:

- Δημήτρης Λιανός, Γενικός Διευθυντής, LKN Analysis
- Θανάσης Αντωνίου, Αρχισυντάκτης Grill Mag & Dairy News

Key Takeaways

Βασικά Μηνύματα

The third panel dealt with the livestock sector, and with the issues of the education of Greek livestock farmers, the cattle and pig farming sectors and the absence of the state in dealing with critical issues related to livestock farming.

Το 3^ο panel ασχολήθηκε με την κτηνοτροφία, τα ζητήματα της εκπαίδευσης των Ελλήνων κτηνοτρόφων, τους κλάδους της βοοτροφίας και της χοιροτροφίας, όπως και με την απουσία του κράτους σε καίρια θέματα που αφορούν στην κτηνοτροφία.

- The livestock sector is lagging behind the crop sector. **Over the last 50 years European targets aim to reverse the 70-30 ratio (crop to livestock production) in reaching much higher outputs in favor of the livestock sector.**
- Key issue is the accurate **distribution of direct subsidies** to livestock farmers, which is usually allocated to applicants **who do not even own livestock.**

- Ο κτηνοτροφικός τομέας υπολείπεται σημαντικά σε σχέση με τον τομέα της φυτικής παραγωγής. Ο **Ευρωπαϊκός στόχος τα τελευταία 50 χρόνια είναι η αντιστροφή του σχήματος 70-30** (φυτική-ζωική παραγωγή) σε μεγέθη πολύ υψηλότερα για την ζωική.
- **Καίριο ζήτημα** αποτελεί η ορθή κατανομή των **άμεσων ενισχύσεων** στους κτηνοτρόφους που πολλές φορές κατανέμεται σε **αιτούντες οι οποίοι δεν έχουν καν ζωικό κεφάλαιο.**

- *In Greece the lack of a data bank (ear-tagging, especially in sheep), is eventually making it difficult to possible vaccination, i.s to eradicate brucellosis.*
- *The lack of data concerning the surveillance and control of livestock in the country, has side effects in terms of sanitary conditions, spread of zoonoses and livestock registration.*
- *Pastures in Greece are defined as low productivity areas, and therefore do not enjoy the same protection as the fields of crop production. As a result, it is often used for the construction of other projects.*
- *The creation of livestock parks, which is applied in other countries to address issues of supervision and control of livestock, is not even discussed in Greece.*
- *To the question “who follows the profession of farmer today?” at the moment, 75% of Greek farmers and stockbreeders are over 57 years old, the entry of new farmers into the profession is very limited, while in 10 years it will remain just 20% of existing farmers.*
- *The Young Farmers' Programme is unsuccessful in training new farmers, and does not invest in training them to be entrepreneurs. Likewise, Greek farmers level of education is extremely low, compared with the Netherlands, where 75% of Dutch farmers hold high level of education, while in Greece it is only at 1.2%.*
- *It is also particularly difficult for farmers to become cooperative as they are missing empirical stimuli of 'entrepreneurship' or 'co-operation'. Moreover, there is only one School of Higher Vocational Training for the livestock farmers in Greece, being Averofios Farm School in Larissa, which receives almost no funding from the Greek State.*
- *The issue of animal welfare presents advantages, as it reduces the microbial load of the farmer's business and, as a result, reduces the consumption of antibiotics by the animals. It is proposed to provide financial incentives for farmers investing in welfare, which in return would be awarded a special “welfare label” securing higher value to their products.*
- *Στην Ελλάδα, η έλλειψη τράπεζας δεδομένων (σήμανση ανά ζώο, ειδικά στα πρόβατα), δυσχεραίνει τους εμβολιασμούς, όπως την εκρίζωση της βρουκέλλωσης.*
- *Η έλλειψη δεδομένων για την εποπτεία και τον έλεγχο του ζωικού κεφαλαίου στη χώρα, δημιουργεί παρενέργειες σε ό,τι αφορά τις υγειονομικές συνθήκες, την διάδοση ζωνοδόσων και την καταγραφή του ζωικού κεφαλαίου.*
- *Οι βοσκότοποι στην Ελλάδα δεν θεωρούνται γη υψηλής παραγωγικότητας και επομένως δεν χαιρούν της ίδιας προστασίας όπως οι γαίες φυτικής παραγωγής. Ως αποτέλεσμα χρησιμοποιούνται για κατασκευή άλλων έργων.*
- *Η δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων που εφαρμόζουν άλλες χώρες για την εποπτεία και τον έλεγχο του ζωικού κεφαλαίου, στην Ελλάδα δεν υφίσταται καν.*
- *Στο ερώτημα “ποιος ακολουθεί πλέον το επάγγελμα του παραγωγού?”, σήμερα το 75% των Ελλήνων αγροτών (γεωργών & κτηνοτρόφων) είναι 57+ ετών, η είσοδος νέων αγροτών είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, ενώ 10 χρόνια μετά θα υπάρχει μόλις το 20% των υφιστάμενων παραγωγών.*
- *Το πρόγραμμα Νέων Αγροτών υστερεί στην εκπαίδευση και δεν στοχεύει στο πως θα καταστούν επιχειρηματίες. Επιπλέον το μορφωτικό τους επίπεδο είναι πολύ χαμηλό, με αντιδιαστολή την Ολλανδία, όπου το 75% όσων ασχολούνται στον πρωτογενή τομέα έχουν ανώτατη εκπαίδευση ενώ στην Ελλάδα το ποσοστό αυτό είναι 1,2%*
- *Οι κτηνοτρόφοι είναι ιδιαίτερα δύσκολο να συνεταιριστούν καθώς δεν έχουν γνώση και εμπειρία με το “επιχειρείν” και το “συνεταιρίζεσθαι”. Επιπλέον, υπάρχει μόνο μία Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης για την εκπαίδευση κτηνοτρόφων, η Αβερόφειος Γεωργική Σχολή Λάρισας, η οποία δεν έχει καμία χρηματοδότηση από το κράτος.*
- *Η ευζωία των ζώων είναι σημαντική καθώς μειώνει το μικροβιακό φορτίο της επιχείρησης του κτηνοτρόφου και φυσικά την κατανάλωση αντιβιοτικών. Προτείνεται η παροχή οικονομικών κινήτρων στους κτηνοτρόφους να επενδύσουν στην ευζωία, και να αποκτήσουν προστιθέμενη αξία στα προϊόντα τους, μόνο αν έχουν λάβει ειδικό «σήμα ευζωίας».*

- *The unfortunate Storm Daniel in 2023 has proved that there is **no comprehensive state plan** to support cases of livestock total loss due to **weather extremes**. The demands for compensation for the livestock lost in 2023 required maneuvering between **bureaucratic procedures** and ended up hindering livestock farmers instead of facilitating their recovery.*
- *On animal feed, major problem is that **Greece is at the mercy of imports** of either protein-filled animal feed or cereals from countries such as Bulgaria or Ukraine*
- *The **pig farming sector** may not have grown quantitatively, but it is not that far behind other European countries in terms of competitiveness and yields. Although the sector **has not been a priority in Greece**, it has remained competitive and has **never relied on state subsidies**.*
- *The **cattle sector** was one of the most difficult chapters of negotiations with the EU regarding the issue of coupled payments. In Greece, **dairy cattle farming** is several steps ahead because farmers have moved into the entrepreneurial phase, but **beef cattle farming** is not progressing because of the farmers' focus on subsidies. Also, in the **beef cattle sector**, there is insufficient data on animal genetics, and more actions in this field need to be taken aided by the Greek State.*
- ***France & Greece have similarities in the cattle sector**, as they both produce from small farms. Because their production cycle is long, the small farm structures allow to be flexible and invulnerable to fluctuations. However, **French farmers channel** all production through small farms and cooperatives, which is not yet prevalent in the Greek cattle industry, because the discussion usually revolves around old-style cooperatives.*
- *At the macroeconomic level, are **sought multi-purpose solutions**. First comes **animal feed** as a critical element of the supply chain, also mean to address high **import dependencies** of the EU. Then is the need for **vertical integration** of livestock farming, similar to agriculture, and the third is the need for underlying **indicators** in the **banking** and the financial system, which will assess livestock farmers and **attribute** to them the corresponding benefits for increased performance, both environmental and productive.*
- *Η κακοκαιρία Ντάνιελ το 2023, απέδειξε ότι υπολείπεται **ολοκληρωμένο σχέδιο υποστήριξης** για την απώλεια του ζωικού κεφαλαίου από **ακραία καιρικά φαινόμενα**. Για τις αποζημιώσεις του ζωικού κεφαλαίου που χάθηκε τότε, απαιτούνταν **γραφειοκρατικές** διαδικασίες που έβαζαν **εμπόδια** στους κτηνοτρόφους αντί να τους διευκολύνουν να ανακάμψουν.*
- *Στις ζωοτροφές, το πρόβλημα είναι ότι **η Ελλάδα γίνεται έρμαιο εισαγωγών**, είτε πρωτεϊνούχων ζωοτροφών, είτε δημητριακών από χώρες όπως η Βουλγαρία ή η Ουκρανία.*
- ***Η ελληνική χοιροτροφία** χωρίς να εμφανίζει ποσοτικά σημαντική ανάπτυξη, δεν είναι ιδιαίτερα πίσω σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε ανταγωνιστικότητα και αποδόσεις. Παρότι ο κλάδος **δεν ήταν στις προτεραιότητες της Ελλάδας**, παρέμεινε αξιοπρεπής και δεν στηρίχθηκε **ποτέ σε κρατικές επιδοτήσεις**.*
- ***Η βοοτροφία** ήταν ένα από τα δυσκολότερα κεφάλαια διαπραγμάτευσης με την ΕΕ όσον αφορά στις συνδεδεμένες ενισχύσεις. **Η γαλακτοπαραγωγός βοοτροφία** είναι αρκετά βήματα μπροστά γιατί οι κτηνοτρόφοι έχουν περάσει στη φάση της επιχειρηματικότητας, ωστόσο η **κρεοπαραγωγός βοοτροφία** **δεν εξελίσσεται** εξαιτίας της προσήλωσης στις επιδοτήσεις. **Η κρεοπαραγωγός βοοτροφία** έχει έλλειμμα σε θέματα γεννητικής των ζώων και απαιτούνται δράσεις κρατικής αρωγής στο πεδίο αυτό.*
- ***Γαλλία & Ελλάδα ομοιάζουν** στον τομέα της βοοτροφίας, καθώς αμφότερες παράγουν μέσω μικρών εκμεταλλεύσεων. Δεδομένου επίσης του μακρύ κύκλου παραγωγής, τα μικρά σχήματα εκμεταλλεύσεων μπορούν να είναι ευέλικτα και όχι ευάλωτα σε διαταραχές. Ωστόσο, **οι Γάλλοι διοχετεύουν** όλη την παραγωγή μέσα από φάρμες και συνεταιρισμούς, κάτι που δεν συμβαίνει ακόμα στην Ελλάδα, καθώς η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από συνεταιρισμούς παλαιού τύπου.*
- *Μακροοικονομικά απαιτούνται **λύσεις πολλαπλού σκοπού**. Αρχικά οι **ζωοτροφές**, που αποτελούν κρίσιμο στοιχείο στην εφοδιαστική αλυσίδα και στην απαλλαγή της **εξάρτησης της ΕΕ** από τις εισαγωγές. Στην συνέχεια, απαιτείται **καθετοποιημένη κτηνοτροφία** (όπως και γεωργία). Τέλος, υπάρχει η ανάγκη για υποκείμενους **δείκτες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα**, οι οποίοι θα αξιολογούν τους γεωργούς & κτηνοτρόφους, και θα τους **αποδίδουν** τα αντίστοιχα οφέλη για την αύξηση των επιδόσεων τους, τόσο περιβαλλοντικά όσο και παραγωγικά.*

- *The EU livestock sector in light of the Green Deal is considering the use of forage legumes, the use of soybean meal in animal feed, and finally the diversification of the product portfolio of large companies. In particular:*
 - a) *Forage legumes: result the lowest environmental impact in terms of carbon dioxide emissions. EU is discussing how their use can be combined with regenerative agriculture methods.*
 - b) *Soya: a high-protein plant in which Europe is only 29% self-sufficient, so to fulfill its needs, it relies on imports from Brazil, Argentina and the U.S., since Creutzfeldt–Jakob disease banned the use of animal protein in animal feed.*
 - c) *Large animal feed companies: must diversify their portfolio so that they have a composition that allows them to offset losses and profits. The EU, taking into account the problems of the Greek livestock sector (old age of farmers, poor education, existence of zoonoses), has decided to establish advisory services for farmers in 2025.*
- **Ο κτηνοτροφικός τομέας στην Ε.Ε.** υπό το πρίσμα της Πράσινης Συμφωνίας κινείται στην χρήση ψυχανθών, στην χρήση σογιάλευρων στις ζωοτροφές, και τέλος στην διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου των προϊόντων μεγάλων εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα:
 - a) **Κτηνοτροφικά ψυχανθή:** έχουν τις χαμηλότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Η Ε.Ε. συζητά πως η χρήση τους θα συνδυαστεί με μεθόδους αναγεννητικής γεωργίας.
 - b) **Σόγια:** φυτό υψηλής περιεκτικότητας σε πρωτεΐνες, όπου η Ευρώπη είναι μόνο κατά 29% αυτάρκης. Για τις ανάγκες της βασίζεται σε εισαγωγές από τη Βραζιλία, την Αργεντινή και τις ΗΠΑ, καθώς μετά τη νόσο Κρόιτςφελντ-Γιάκομπ απαγορεύτηκε η χρήση ζωικών πρωτεϊνών στις ζωοτροφές.
 - c) **Μεγάλες εταιρείες παραγωγής ζωοτροφών:** πρέπει να διαφοροποιήσουν το χαρτοφυλάκιό τους προς αντιστάθμισμα των κινδύνων. Η ΕΕ λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα της ελληνικής κτηνοτροφίας (μεγάλη ηλικία των κτηνοτρόφων, χαμηλή εκπαίδευση, ζωνοόσοι) αποφάσισε την καθιέρωση συμβουλευτικής στους κτηνοτρόφους εντός του 2025.

Reports' production

Katelin Johnson & Maria-Myrto Moschou

Έξυπνη Σπορά

Παράγουμε ένα καλύτερο αύριο.

- *Κλιματικές & Περιβαλλοντικές προκλήσεις και κίνδυνοι*
- *Climate - Environmental risks & challenges*

Panelists:

- *Andreas J. Karamanos, Member of the Academy of Athens, Professor Em. Agricultural University*
- *Andreas Lykourantzou, President, Organization of Greek Agricultural Insurances*
- *Yiannis Kantoros, CEO, Interamerican SA*
- *Ioannis Tzortzis, BoD Member, Regulatory Authority for Energy, Waste & Water*

Moderators:

- *Dimitrios Skuras, Professor, University of Patras*
- *Michael Christides, Co-Chair, Balkans & Black Sea Forum*

Ομιλητές:

- *Ανδρέας Ι. Καραμάνος, Τακτικό Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, Ομότιμος Καθηγητής Γεωπονικό Πανεπιστήμιο*
- *Ανδρέας Λυκουρέντζος, Πρόεδρος, Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων*
- *Γιάννης Καντόρος, Διευθύνων Σύμβουλος, Interamerican*
- *Ιωάννης Τζώρτζης, Μέλος Ολομέλειας, Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας & Υδάτων*

Συντονιστές:

- *Δημήτρης Σκούρας, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών*
- *Μιχαήλ Χριστίδης, Co-Chair, Balkans & Black Sea Forum*

Key Takeaways

The fourth panel focused on the compensations of the primary sector, the initiative of the Hellenic Organization of Agricultural Insurances for farmers' recovery in the aftermath of natural disasters, and the steps taken by Greece in light of the Green Deal.

- *The panel pointed the expectations discussed during COP29 in Baku-Azerbaijan in NOV2024. It was stated the difficulties for **global common funding agreement**, which for many states is not affordable. It seems negative that major polluting countries like **China**, refuse to contribute financially in proportion to the size of their environmental impact. In addition, it was mentioned that the new **US administration** of Donald Trump causes uncertainties for the future of COP.*
- ***Insurance companies** in Greece find it difficult to cover the **primary sector**, unlike how they operate in other European countries. This is because the schemes in **Europe** are **hybrid**, i.e. a percentage is covered by the private while another by the public sector. In Greece it is required complete redesign of the system to establish such model of operations.*

Βασικά Μηνύματα

Το 4^ο panel εμβάθυνε στην ασφάλεια του πρωτογενούς τομέα, στα μέτρα που λαμβάνει ο ΕΛΓΑ για την αποζημίωση των παραγωγών μετά από φυσικές καταστροφές καθώς και στις κινήσεις που κάνει η Ελλάδα στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας.

- *Αναφέρθηκαν οι φιλόδοξες προσδοκίες της **COP29** που έλαβε χώρα στο Μπακού-Αζερμπαϊτζάν, τον NOE2024. Τονίστηκε η δυσκολία μιας παγκόσμιας κοινής απόφασης στην **χρηματοδότηση** του σχεδίου της COP, το οποίο για πολλές χώρες είναι εξαιρετικά υψηλό. Σημειώθηκε, ότι χώρες όπως η **Κίνα**, αν και μέγας ρυπαντής, αρνούνται να εισφέρουν οικονομικά στην επίτευξη των στόχων. Τέλος, αναφέρθηκε ότι η νέα ηγεσία των **ΗΠΑ** προκαλεί βέβαιες αβεβαιότητες ως προς το μέλλον της COP.*
- *Σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, οι **ασφαλιστικές** στην Ελλάδα, δεν μπορούν να καλύψουν τον **πρωτογενή τομέα**. Αυτό γιατί τα ξένα συστήματα είναι **υβριδικά**, δηλαδή ένα ποσοστό καλύπτεται από τον ιδιωτικό και ένα ποσοστό από τον δημόσιο τομέα. Στην Ελλάδα χρειάζεται επανασχεδιασμός του συστήματος για την δημιουργία παρόμοιου πλαισίου.*

- *The international community needs more diplomacy and less war. It is required the use of technology not only to advance the war industry but also to provide services in the sake of humanity to reduce the intensity of climate crisis. At COP29, an obstacle to building an **acquis**, is the absence of executive projects and **project implementation**.*
- *On the issue of **agricultural insurance**, the revenues of the state are **insufficient** (€200 million) for the corresponding **insured production value** (€8.5 billion). The claims for compensation are increasing while ELGA capacity is getting limited. Serious obstacle is farmers' request for compensations, without the necessary increase in contributions.*
- *For **compensations** due to weather extremes and climate crisis, it is **proposed**: a) either the **EU** to establish a **European agricultural insurance fund** for supporting the respective national organizations, or b) **member-states** to establish a similar fund which the resources will ascend from the CAP, national participation as well as participation from farmers.*
- *It is positive that for first time in history, Greece showed clear intention of **synergy between private and public sectors** to address the insurance protection of the country. As far as the **protection gap** is concerned, **Greece is lagging behind the EU average**, i.e. "huge gap between country's riskiness, being at its highest, and its insurance coverage, which is at its lowest".*
- *Private insurance companies could take role of **educating people on measures of self-protection**. At European level, the private insurance companies, along with banks, feature among the largest **institutional investors**. In Greece, they are the largest institutional investors with reserves of **€18 billion**, that could be used from the government for infrastructure or other long-term projects.*
- *The **private insurance companies**, in cooperation with the **National Observatory of Athens**, trying to develop models for mapping and analyzing areas at risk from **future flooding events**. However, as this mapping has not been done to the extent needed in Greece, it is believed that new serious congestions may appear in case of future weather extremes.*
- *Ο κόσμος χρειάζεται περισσότερη διπλωματία και λιγότερο πόλεμο. Απαιτείται η αξιοποίηση της τεχνολογίας όχι μόνο για την εξέλιξη της πολεμικής βιομηχανίας αλλά και για την προσφορά υπηρεσιών στην ανθρωπότητα, καθώς και τον περιορισμό της κλιματικής κρίσης. Στην **COP29**, **εμπόδιο** στην δημιουργία κεκτημένου αποτελεί η **απουσία εκτελεστικών έργων και υλοποίησης σχεδίων**.*
- *Στο ζήτημα των **γεωργικών ασφαλίσεων** τα έσοδα του κράτους είναι **ανεπαρκή** (€200 εκατ) για **ασφαλιζόμενη αξία παραγωγής** (8,5 δις). Οι απαιτήσεις για αποζημιώσεις αυξάνονται διαρκώς, οι δε δυνατότητες του ΕΛΓΑ είναι πεπερασμένες. Εμπόδιο επίσης είναι η παθολογία της απαίτησης αποζημιώσεων, χωρίς την αντίστοιχη αύξηση των εισφορών.*
- *Για τα τεράστια **ποσά αποζημιώσεων** λόγω των ακραίων φαινομένων και της κλιματικής αλλαγής, **προτείνεται**: α) είτε η **ΕΕ** να δημιουργήσει ένα **ευρωπαϊκό ταμείο** ενίσχυσης των ασφαλιστικών οργανισμών, είτε β) **εκάστοτε κράτος-μέλος** να δημιουργήσει ένα ανάλογο ταμείο, με πόρους από την ΚΑΠ, από εθνική συμμετοχή, καθώς και την συμμετοχή των αγροτών.*
- *Είναι **θετικό**, ότι πρώτη φορά η Ελλάδα δείχνει πρόθεση για την **συνέργεια του ιδιωτικού και δημοσίου** τομέα για να καλυφθεί ασφαλιστικά η χώρα. Φυσικά, σε **protection gap**, **η Ελλάδα είναι ουραγός** σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ, δηλαδή μεταξύ της επικινδυνότητας της χώρας που είναι στα ύψη και της ασφαλιστικής της κάλυψης που είναι στο ναδίρ.*
- *Ρόλος των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών πρέπει να είναι η **εκπαίδευση και ενημέρωση του πληθυσμού σε μέτρα αυτοπροστασίας**. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι ιδιωτικές ασφαλιστικές μαζί με τις τράπεζες, είναι από τους μεγαλύτερους **θεσμικούς επενδυτές**, στην δε Ελλάδα, μέσω των εισφορών, είναι ο μεγαλύτερος θεσμικός επενδυτής με αποθεματικά **€18 δις**, τα οποία θα μπορούσαν να επενδυθούν σε υποδομές ή άλλα σημαντικά έργα.*
- *Οι **ασφαλιστικές εταιρείες** εργάζονται σε συνεργασία με το **Αστεροσκοπείο Αθηνών** σε μοντέλα χαρτογράφησης και ανάλυσης επικινδυνότητας περιοχών γύρω από **μελλοντικά πλημμυρικά φαινόμενα**. Ωστόσο, η χαρτογράφηση αυτή δεν έχει προχωρήσει στο βαθμό που χρειάζεται η χώρα, και πιστεύεται ότι σε επόμενη σοβαρή κακοκαιρία θα υπάρξουν εκ νέου καταστροφές σε επιχειρήσεις και καλλιέργειες.*

- *Private insurance companies, such as **Interamerican**, have been tested by the natural disasters of recent years. In Storm Daniel there was a **prompt response** in the **payment of claims**, proved to be lifesaver for businesses, to repair damages and get back to normal and running as before.*
- *Ασφαλιστικές όπως η **Interamerican**, δοκιμάστηκαν από τις φυσικές καταστροφές των τελευταίων ετών. Στον Ντάνιελ υπήρξε **άμεση** ανταπόκριση στην **πληρωμή των αποζημιώσεων**, γεγονός σωτήριο για τις επιχειρήσεις, την αποκατάσταση των ζημιών και την επαναφορά τους σε κατάσταση λειτουργίας.*
- ***Access to energy is a human right** as it is essential for our lives and the level of civilization we have secured. Greece's legal fragmentation, the ever-changing conditions in policy measures, and the economic environment, lead to a point that even lawyers are unable to follow.*
- *Η **πρόσβαση στην ενέργεια αποτελεί δικαίωμα**, καθώς το επίπεδο της ζωής και του πολιτισμού που έχουμε εξασφαλίσει δεν λειτουργεί χωρίς αυτή. Η πολυνομία, οι διαρκώς μεταβαλλόμενες πολιτικές και οι οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, δημιουργούν εμπόδια που ακόμα και οι δικηγόροι αδυνατούν να παρακολουθήσουν.*
- *A noteworthy progress is that the Regulatory Authority for Energy, Waste & Water took over water & waste sectors' responsibilities, as **Greece is far behind the waste management** in the EU. The environmental is interlinked with energy, given new technologies allow the **use of waste for energy production**.*
- *Στα αξιοσημείωτα, η ανάληψη αρμοδιοτήτων από την ΡΑΑΕΥ για τα ύδατα και τα απόβλητα, αφού η **Ελλάδα** είναι **ουραγός** στην ΕΕ σε θέματα **διαχείρισης αποβλήτων**. Το περιβαλλοντικό, συνδέεται με το ενεργειακό, καθώς πλέον υπάρχει η τεχνολογία αξιοποίησης των **αποβλήτων** για την κάλυψη **ενεργειακών** αναγκών.*
- *In the new **NSEC** (8/2024) was added **biomethane** and bioeconomy as means of utilizing wastes that currently remain unused. Biomethane doesn't contain carbon dioxide and therefore it is **free** of the **penalties** imposed for the release of greenhouse emissions*
- *Στο νέο **ΕΣΕΚ** (8/2024) έχει προστεθεί το **βιομεθάνιο** και η βιοοικονομία, που **αξιοποιεί τα απόβλητα**, τα οποία σήμερα μένουν αναξιοποίητα. Το βιομεθάνιο δεν περιέχει διοξείδιο του άνθρακα, και λόγω καθαρότητας δεν υπόκειται στα **τέλη έκλυσης** των αερίων του θερμοκηπίου.*
- *Good Agricultural & Environmental Conditions (**GAECI**) states that there is a limit to the conversion of **pasture land** and the change of use of pasture land, **to not be used** for the installation of **renewable energy plants**, instead must stay protected.*
- *Στο Good Agricultural & Environmental Conditions (**GAECI**) αναφέρονται τα όρια μετατροπής ή αλλαγής στην χρήση γης των **βοσκοτόπων**. Βάσει αυτού **δεν είναι δυνατή** η **εγκατάσταση** μονάδων **ΑΠΕ**, και οι εν λόγω περιοχές πρέπει να παραμείνουν **προστατευόμενες**.*
- ***Draghi report** should form the vehicle through which Europe will act as a producer of greenhouse emissions. Furthermore, to be basis about EU obligations to the principle 'polluter pays' for any damage caused to the environment.*
- *Η **έκθεση Ντράγκι** πρέπει να αποτελέσει το εργαλείο που θα κινηθεί η Ευρώπη ως παραγωγός αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης να είναι η βάση των υποχρεώσεων που της αναλογούν επί της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει" για τις επιβαρύνσεις που προκαλεί στο περιβάλλον.*
- ***Forest fires** which plague Greece every year, it is necessary to manage forests and not just create firebreaks. It is important to clean up the soil and remove the **subsoil** as it can serve for the production of **biomethane**.*
- *Σχετικά με τις **δασικές πυρκαγιές**, είναι αναγκαία η διαχείριση των δασών και όχι μόνο η δημιουργία αντιπυρικών ζωνών. Ο καθαρισμός του εδάφους και η απομάκρυνση της **καύσιμης ύλης** μπορεί κάλλιστα να αξιοποιηθεί για την παραγωγή **βιομεθανίου**.*
- *It is stated a **gap** between the **COP29 declarations** and the implementation of Greece's climate change adaptation strategy. To close this gap, the scientific community should closely work with policymakers to ensure concrete implementation at both central and regional levels.*
- *Σημειώνεται **χάσμα** ανάμεσα στις **διακηρύξεις** της **COP29** με την ελληνική στρατηγική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Για μείωση αυτής της απόστασης, η επιστημονική κοινότητα πρέπει να συνεργαστεί με τα κέντρα λήψης αποφάσεων ώστε να υπάρξουν χρονοδιαγράμματα εφαρμογής τόσο σε κεντρικό όσο και περιφερειακό επίπεδο.*

ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΞΑΝΑ ΤΗΝ

**Daniel, ένας χρόνος μετά:
Ανθρώπινες ιστορίες δύναμης
και αποφασιστικότητας**

Δείτε τις ιστορίες στο
Interamerican.gr

- *Πράσινες & Βιώσιμες πόλεις (ποιότητα ζωής, καινοτομίες, πράσινο & μείωση άνθρακα)*
- *Green & Sustainable cities (living quality, going smart, green & low carbon investments)*

Panelists:

- *Constantinos Cartalis, Professor, National & Kapodistrian University of Athens*
- *Alex Athanassoulas, CEO Stirixis Group, President SBC Greece*
- *Nikos Charalambides, Executive Director, Green Peace*
- *Antonis Skordilis, Founder & CEO, ECOSCAPES*
- *George Zalidis, Professor Em., Aristotle University Thessaloniki*

Moderators:

- *Mr. Fanis Papathanasiou, Anchor, Sr. diplomatic correspondent, EPT News*

Ομιλητές:

- *Κωνσταντίνος Καρτάλης, Καθηγητής, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*
- *Αλέξανδρος Αθανασούλας, CEO Stirixis Group, Πρόεδρος SBC Ελλάδος*
- *Νίκος Χαρολαμπίδης, Γενικός Διευθυντής, Greenpeace Ελλάδα*
- *Αντώνης Σκορδίλης, Διευθύνων Σύμβουλος, ECOSCAPES*
- *Γεώργιος Ζαλίδης, Ομ. Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*

Συντονιστές:

- *Φάνης Παπαθανασίου, Δημοσιογράφος, EPT News*

Key Takeaways

Βασικά Μηνύματα

The 5th panel focused on two pillars: green cities and how Trump's presidency in the United States could affect the environment and other interconnected issues.

- *Greece and other countries are actively working that their **cities** will become **climate-neutral** and reduce their carbon **emissions** by **70%**, by 2050.*
- *States should consider using the new European **Bauhaus**, as an effective tool towards the Green Deal. Nature-based solutions, **ecosystemic** approaches to uses of **land** and flood protection, are vital for the sustainable urban development.*
- *The vital and **complex urban system** is consisted by people, materials, and functions. And while there has been an evolution regarding materials, there is a **lack of active citizen participation**. As cities also suffer from **climate change**, they must take **comprehensive measures** to avoid losing people, functions, or work days/hours.*

Το 5^ο panel κινήθηκε σε δύο πλώνες: τις πράσινες πόλεις και το πώς η προεδρία Τραμπ στις Ηνωμένες Πολιτείες μπορεί να επηρεάσει το περιβάλλον και άλλα αλληλένδετα ζητήματα..

- *Η Ελλάδα, μαζί με άλλες χώρες εργάζονται για τον στόχο να φέρουν τις **πόλεις** σε κλιματική ουδετερότητα, μέσω της **μείωσης των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα κατά 70%**, έως το 2050 .*
- *Τα κράτη πρέπει να αξιοποιήσουν το νέο Ευρωπαϊκό **Μπάουχαους**, ως εργαλείο βάσης και αποτελεσματικότητας για την Πράσινη Συμφωνία. Η **οικοσυστημική** προσέγγιση στις **χρήσεις γης** και η προστασία από τις πλημμύρες, είναι ζωτικής σημασίας για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.*
- *Το ζωτικό και **πολύπλοκο αστικό σύστημα** περιλαμβάνει ανθρώπους, υλικά και λειτουργίες. Ενώ υπάρχει εξέλιξη στα υλικά, παρατηρείται **έλλειψη ενεργούς συμμετοχής των πολιτών**. Μπροστά στην **κλιματική αλλαγή**, οι πόλεις πρέπει να παράγουν **δράσεις προσαρμογής**, ώστε να μην χαθούν άνθρωποι, λειτουργίες και εργάσιμες ημέρες/ώρες.*

- Cities' **traditional open markets** are progressively abandoned by the consumers, who find the **supermarkets** as "one spot-shop" to satisfy their needs. In the near-future, it is expected an **impact to producers** working around urban areas.
- During **COP29**, a new term, "**greenfusing**" entered into the discussion (i.e. green & confusing) raising concerns about the conference's ability to meet its goals. However, the international community intends to **reduce CO2** emissions through improved urban infrastructure, energy-efficient buildings, green transports and more green spaces. Despite setbacks in meeting the **-1.5°C** target, efforts must focus on reinforcing existing measures to help cities adapt to climate change.
- It must **be ensured** that climate change will not become mean for **new colonial relations** of dependence will be imposed on **developing countries**.
- While governments are often positive **in favor of oil producers** –who are disproportionately responsible for environmental harm, which largely falls on society and insurance companies- **energy companies** should be responsible for paying **80% of any damage** as they are relatively responsible for **80% of global emissions**
- It should be ensured that **Donald Trump's presidency** will not used as an **excuse** for the rest of the world to **avoid** taking necessary measures to combat climate change.
- **Greece** needs to focus on soil biodiversity and the **utilization** of **rainwater**, in order to plan for extreme weather events and make cities more sustainable.
- In **Greece**, there is a **widespread lack** of training and **awareness** among much of the population, coupled with a **limited motivation** to actively engage in finding solutions. Addressing this issue is crucial, as effective solutions **require genuine collaboration** between policymakers, academia, and the public.
- Στις πόλεις, βλέπουμε την απαρχή "εξαφάνισης" των **λαϊκών αγορών** λόγω έλλειψης πελατών, οι οποίοι όλο και πιο συχνά επιλέγουν τα **supermarkets**. Αυτό μελλοντικά θα έχει **επιπτώσεις** στους **παραγωγούς** στην περίμετρο των αστικών κέντρων.
- Στην **COP29** εισήχθη ο όρος «**greenfusing**» (green & confusing: πράσινο & μπερδεμα) θέτοντας ανησυχίες ως προς την ικανότητα της διάσκεψης να πετύχει τους στόχους της. Η διεθνής κοινότητα ωστόσο προσβλέπει στη **μείωση** των **εκπομπών CO2** μέσω της **βελτίωσης** των αστικών υποδομών, των ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων, των βιώσιμων μεταφορών και της αύξησης του χώρου πρασίνου. Παρά τα πισωγυρίσματα για την επίτευξη του στόχου του **-1,5°C** οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν ώστε οι πόλεις να ανταπεξέλθουν στην κλιματική αλλαγή.
- Πρέπει να **διασφαλιστεί** ότι η κλιματική αλλαγή δεν θα αποτελέσει όχημα για την επιβολή νέων **αποικιοκρατικών** σχέσεων εξάρτησης στις **αναπτυσσόμενες χώρες**.
- Καθώς οι κυβερνήσεις συχνά λαμβάνουν αποφάσεις **προς όφελος** των **εταιριών ενέργειας** -των οποίων το βάρος πέφτει στην κοινωνία και στις ασφαλιστικές εταιρείες- οι **ενεργειακές εταιρείες** πρέπει να πληρώνουν το **80% των ζημιών**, όσο είναι και η ευθύνη τους για το **80% των παγκόσμιων ρύπων** που προκαλούν στο περιβάλλον.
- Πρέπει να κατανοηθεί ότι η **προεδρία του Ντόναλντ Τραμπ** δεν θα χρησιμοποιηθεί ως **δικαιολογία** για την **αποφυγή** λήψης μέτρων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής από τα υπόλοιπα κράτη.
- Η **Ελλάδα** πρέπει να εστιάσει στη βιοποικιλότητα του εδάφους και στην **αξιοποίηση** των **βρόχινων νερών** για να καταστήσει τις πόλεις της βιώσιμες.
- Στην **Ελλάδα**, υπάρχει **εκτεταμένη έλλειψη** κατάρτισης και **ευαισθητοποίησης** σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού, και **περιορισμένα κίνητρα** για ενεργό συμμετοχή. Καθώς το ζήτημα είναι ζωτικής σημασίας, **απαιτείται η συνεργασία** μεταξύ της κυβέρνησης, του ακαδημαϊκού κόσμου και του πληθυσμού.

Reports' production

Katelin Johnson & Maria-Myrto Moschou

- *Επιχειρηματικός τομέας, προκλήσεις & ευκαιρίες*
- *Businesses sector, challenges & opportunities*

Panelists:

- *Apostolos Petalas, General Manager, Hellenic Supermarkets Association*
- *Yiannis Georgakellos, Communication & Corporate Affairs Director, Athenian Brewery*
- *Thrassivoulos Pagoulatos, Purchasing Director, METRO AEBE*
- *Theodora Antonakaki, Director of Climate Change & Sustainability Centre, Bank of Greece*
- *Angelos Pilatis, Vice President, Hellenic Consumers' General Federation*

Moderators:

- *Lambros Kalarrytis, Journalist, Parapolitika*
- *Nikos Kokkalakis, Principal, Strategy Technics*

Ομιλητές:

- *Απόστολος Πεταλάς, Γεν.Διευθυντής, Ένωση Supermarkets Ελλάδος*
- *Γιάννης Γεωργακέλλος, Διευθυντής Επικοινωνίας & Εταιρικών Σχέσεων, Αθηναϊκή Ζυθοποιία*
- *Θρασύβουλος Παγουλάτος, Γενικός Διευθυντής Αγορών, METRO AEBE*
- *Θεοδώρα Αντωνακάκη, Διευθύντρια Κέντρου Κλιματικής Αλλαγής & Βιωσιμότητας, Τράπεζα της Ελλάδος*
- *Άγγελος Πιλάτης, Αντιπρόεδρος, Γενική Ομοσπονδία Καταναλωτών Ελλάδος*

Συντονιστές:

- *Λάμπρος Καλαρρύτης, Δημοσιογράφος, Παραπολιτικά*
- *Νίκος Κοκκαλάκης, Principal, Strategy Technics*

Key Takeaways

The panel focused on the challenges faced by the business sector in a time of non-existent normality and crises such as the pandemic, wars, instability, and, most importantly, climate change. However, the panel also aimed to identify opportunities for the business sector.

- **A major difficulty in Greece is the lack of well-organized delivery units.** The system is currently composed of many small units, resulting in **many steps from farm to fork.**
- **Four major issues to be solved in Greece:** a) any action or policy should be **consumer-oriented** (currently is the opposite), b) **primary sector** should be connected with **academia** (from farm to fork), c) the existing **regulatory complexed framework** is not supportive neither to producers, nor to the entrepreneurship, d) **attracting new farmers** is challenging so that the “farm 2 fork” implementation is becoming headache.

Βασικά Μηνύματα

Το 6^ο panel επικεντρώθηκε στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το επιχειρείν σε μια εποχή ανύπαρκτης κανονικότητας και κρίσεων, όπως η πανδημία, οι πόλεμοι, η αστάθεια και, κυρίως, η κλιματική αλλαγή. Ωστόσο, το πάνελ προχώρησε στον εντοπισμό ευκαιριών για τον επιχειρηματικό τομέα.

- Στην **Ελλάδα** υπάρχει έλλειψη **οργανωμένης** διάθεσης προϊόντων στους καταναλωτές. Συναντώνται πολλές μικρές μονάδες, με αποτέλεσμα να απαιτούνται **πολλά βήματα από το χωράφι στο ράφι.**
- Τα **4 βασικά θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν στην Ελλάδα** είναι ότι: a) **τα πάντα** πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον **καταναλωτή**, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει, β) ο **πρωτογενής τομέας** πρέπει να συνδεθεί με την **ακαδημαϊκή κοινότητα**, γ) το υφιστάμενο **περίπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο** δεν υποστηρίζει ούτε την παραγωγή ούτε την επιχειρηματικότητα, δ) η **προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού** είναι προβληματική, που οδηγεί σε αποτυχία τις διαδικασίες “από το χωράφι στο ράφι”.

- *Retail faces the challenges of the availability of **high-quality products** at **competitive prices**, and to maintain its **competitiveness** for attracting more & new consumers.*
- *The retailers **invest** and **reinvest** in digital technology, adequate personnel, and green development in order to provide consumers with **better solutions**, experiences and retain a **competitive** advantage.*
- *Greece's supply chain should be **optimized** in order to deliver products' faster and at a better price to consumers. Such is feasible only through **close collaboration** between **producers** and **retailers**.*
- *Given the **different pathways** towards **green transition**, each sector should decide itself on how will **adapt**, in this **new environment**. No doubt, the **financial instruments matter**.*
- *Το λιανικό εμπόριο αντιμετωπίζει την πρόκληση στην εξεύρεση προϊόντων **υψηλής ποιότητας** σε **ανταγωνιστικές τιμές**, και στην διατήρηση της **ανταγωνιστικότητας** του για την προσέλκυση νέων καταναλωτών.*
- *Η λιανική **επενδύει** και να **επανεπενδύει** σε ψηφιακή τεχνολογία, προσωπικό και στην πράσινη ανάπτυξη, ώστε να παρέχει στον καταναλωτή **καλύτερες λύσεις** με **ανταγωνιστικό πλεονέκτημα**.*
- *Η **Ελλάδα** χρειάζεται **βελτιστοποίηση** στην εφοδιαστική αλυσίδα, ώστε τα προϊόντα να φτάνουν στους καταναλωτές πιο γρήγορα και σε καλύτερες τιμές. Η στενότερη **συνεργασία μεταξύ παραγωγών** και **έμπορων λιανικής** θα οδηγήσει στην επίτευξη του σκοπού αυτού.*
- *Καθώς υπάρχουν διαφορετικοί δρόμοι προς την **πράσινη μετάβαση**, **κάθε κλάδος** πρέπει να αποφασίσει πως θα **προσαρμοστεί** στο **νέο περιβάλλον**. Στην κατεύθυνση αυτή, τα **χρηματοδοτικά εργαλεία** έχουν σημασία.*

syngenta.

Καινοτομούμε
για τον αγρότη,
τη φύση,
την κοινωνία

www.syngenta.gr

Ακολουθήστε μας:

f @syngentahellas

- *Farmers are dissatisfied because they offer their products at very low prices, while the consumers are unhappy because they buy products at high prices. Delays in stabilizing prices has negative effects in either the economy and the consumers. All parties involved in the value chain, should find solutions to reduce fragmentation and optimize productivity.*
- *Greek farmers must be supported in new technologies in order to consider agriculture as business owners without relying only to subsidies.*
- *Οι αγρότες φέρονται δυσαρεστημένοι επειδή διαθέτουν τα προϊόντα τους σε πολύ τιμές και οι καταναλωτές είναι δυσαρεστημένοι επειδή τα αγοράζουν σε υψηλές τιμές. Η μη εξισορρόπηση των τιμών είναι αρνητική τόσο στην οικονομία, όσο και στους καταναλωτές. Όλοι οι κρίκοι της αλυσίδας αξίας, θα πρέπει να βρουν λύσεις που θα μειώνει τον κατακερματισμό της αλυσίδας παραγωγής και του εφοδιασμού.*
- *Οι Έλληνες παραγωγοί πρέπει να υποστηριχθούν στις νέες τεχνολογίες και να αντιμετωπίσουν την γεωργία ως επάγγελμα και όχι ως επιδοτήσεις.*

Ολοκληρωμένες υπηρεσίες διερμνείας και μετάφρασης

20 γλώσσες - 100 διερμνεείς & μεταφραστές

ΧΤΙΖΟΥΜΕ ΓΕΦΥΡΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- **Μεταφράσεις πρακτικών συνεδρίων**
- **Μεταφράσεις νομικών, επιχειρηματικών κειμένων**
- **Διμερής και νομική διερμνεσία**
- **Διερμνεσία συνεδρίων**

interpretit

Λεωφ. Αγίου Δημητρίου 45 & Θάλαιας,
Άγιος Δημήτριος, 17343
Τηλ. 210 97 100 20, E-mail: info@interpretit.eu

- *Μετάβαση & προσαρμογή στην «μπλε» & «πράσινη» οικονομία*
- *Blue & Green economic transition - adaptation*

Panelists:

- *Arif Mammadov, Ambassador of Azerbaijan*
- *George Kremlis, Chair Circular Economy & Climate Institute, EPLO*
- *Oded Sagee, Founder, PlantExt & BreedIT*
- *Dimitris Papagiannidis, Secretary General of European Funds & Infrastructure, Ministry of Agriculture & Rural Development*

Ομιλητές:

- *Arif Mammadov, Πρέσβης του Αζερμπαϊτζάν στην Ελλάδα*
- *Γιώργος Κρεμλής, Πρόεδρος, Ινστιτούτο Κυκλικής Οικονομίας & Κλίματος, EPLO*
- *Oded Sagee, Ιδρυτής & Διευθύνων, PlantExt & BreedIT*
- *Δημήτρης Παπαγιαννίδης, Γεν. Γραμματέας Ενωσιακών Πόρων & Υποδομών, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων*

Moderators:

- *George Papatheodorou, Professor, University of Patras*
- *Panos Oploupios, Journalist, Athens-Macedonian News Agency*

Συντονιστές:

- *Γιώργος Παπαθεοδώρου, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών*
- *Πάνος Οπλοποιός, Δημοσιογράφος, Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων*

Key Takeaways

The sixth panel discussed the transition to blue and green economies, for sustainable financial development as well as environmental protection. The integral role of technology in this transition was also addressed.

- The **responsible use of natural resources** also entails investing in **new technologies** and practices. In near-future, **artificial Intelligence** could be a useful element
- 55% of energy produced in Greece comes from **renewable** resources. Further increase is welcomed, under the condition of **protecting** both the environment and the consumers.
- Furthermore, **sustainable development** should be carried out along with **social justice** and **environmental protection**. The policies promoting the blue and green transition, should be clear enough on, how will maximize economic development, protection of the ecosystems, biodiversity, and human societies.

Βασικά Μηνύματα

Το 7ο panel συζήτησε τη μετάβαση στις μπλε και πράσινες οικονομίες, για την βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Εξετάστηκε επίσης ο αναπόσπαστος ρόλος της τεχνολογίας σε αυτή την κατεύθυνση.

- Η **υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων** συνεπάγεται την **επένδυση** σε νέες **τεχνολογίες** και πρακτικές. Η **Τεχνητή Νοημοσύνη** θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο.
- Το **55%** της ενέργειας που παράγεται στην Ελλάδα είναι από **ανανεώσιμες**. Καλό είναι να αυξηθεί περαιτέρω, υπό την αίρεση της **προστασίας** του φυσικού περιβάλλοντος και των καταναλωτών.
- Επίσης, η **αιμόφορος ανάπτυξη** πρέπει να είναι συνδεδεμένη με την **κοινωνική δικαιοσύνη** και την **προστασία του περιβάλλοντος**. Οι πολιτικές για την γαλάζια & πράσινη μετάβαση, πρέπει να είναι **σαφείς, εύληπτες** και να στοχεύουν **ξεκάθαρα** στη μεγιστοποίηση της οικονομικής ανάπτυξης, στην προστασία των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας και των ανθρώπινων κοινοτήτων.

- *The blue & green economy, along with the circular economy, aim to minimize resources, as well as waste at all stages of production or consumption. The financial system should evaluate and incentivize everyone who contributes towards achieving these goals.*
- *Greece's tendency is to focus on the inland and not on the marine environment. Greece must strengthen the implementation of marine spatial planning through the utilization of tools provided by the EU.*
- *Circular economy for the protection of marine systems are the foundations that relevant resources will not be depleted for future generations.*
- *Pillars referred to the blue & green economy: a) producers' sensitization, b) farmers & fishermen consultation, c) vocational training & training in sustainable evolution, innovation and new technologies, d) aid and tailored subsidies to the local economy.*
- *It is compulsory investing in high-yield farming. High Technology Farming is necessary to not only attract new farmers, also to change mindsets with regards to higher incomes.*
- *A way to combat the issue of attracting young farmers in agriculture, is to bolster the agritourism sector.*
- *It is recommended Greece to develop a designated observatory for screening progresses on the blue & green economy transition*
- *Agrifood value chain sectors' are prompted to develop strong inter-branch systems which could impose quality and productivity control in order to compete in the global arena; and interact with the government as an advocate for their wider interests.*
- *Each region in Greece should assess its advantages in order to understand what crops are adequate, competitive and bring the most income to farmers. It is necessary to invest in education and new technologies in order to create varieties of crops which will be resistant to climate change and the diseases.*
- *Η γαλάζια & πράσινη οικονομία, και η κυκλική οικονομία, έχουν σκοπό την ελαχιστοποίηση των πόρων, όπως και των αποβλήτων σε όλα τα στάδια της παραγωγής ή της κατανάλωσης. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα πρέπει να αξιολογεί και επιβραβεύει όσους συμβάλουν στην επίτευξη των εν λόγω στόχων.*
- *Η Ελλάδα δεν εστιάζει ιδιαίτερα στο θαλάσσιο περιβάλλον, και επιβάλλεται να ενισχύσει τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό με αξιοποίηση των εργαλείων που παρέχει η ΕΕ.*
- *Η κυκλική οικονομία για την προστασία των θαλασσών είναι θεμέλιος λίθος ότι οι πόροι του πλανήτη δεν θα εξαντληθούν για τις μελλοντικές γενιές.*
- *Ως άξονες για την γαλάζια & πράσινη οικονομία αναφέρονται: α) η ευαισθητοποίηση των παραγωγών, β) η κατάρτιση και η συμβουλευτική προς αγρότες και αλιείς, γ) η εκπαίδευση στην καινοτομία και στις νέες τεχνολογίες για την βιώσιμη εξέλιξη, δ) ενισχύσεις προσαρμοσμένες στην τοπική οικονομία.*
- *Απαιτούνται καλλιέργειες υψηλής προστιθέμενης αξίας. Η γεωργία υψηλής τεχνολογίας, είναι απαραίτητη όχι μόνο για την προσέλκυση νέων στον κλάδο, αλλά και για την απόκτηση υψηλότερων εισοδημάτων.*
- *Για την καταπολέμηση του προβλήματος της προσέλκυσης νέων στον αγροτικό τομέα, η λύση μπορεί να βρίσκεται στην ενίσχυση του αγροτουρισμού..*
- *Η Ελλάδα συστήνεται να δημιουργήσει ένα παρατηρητήριο που θα παρακολουθεί τη μετάβαση στη γαλάζια και πράσινη οικονομία.*
- *Οι κλάδοι της αγροδιατροφικής αλυσίδας συστήνεται να αναπτύξουν διασυνεργατικά συστήματα που θα μπορούν να υπεισέλθουν σε ελέγχους ποιότητας-παραγωγικότητας ώστε να ανταγωνιστούν με τις διεθνείς αγορές, και να διατυπώνουν ενιαίο λόγο προς την εκάστοτε κυβέρνηση.*
- *Κάθε Περιφέρεια στην Ελλάδα οφείλει να αξιολογήσει τα πλεονεκτήματά της, να κατανοήσει τις ανταγωνιστικές καλλιέργειες που αποφέρουν μεγαλύτερο εισόδημα στους αγρότες, και να επενδύσει στην εκπαίδευση και στις νέες τεχνολογίες ώστε να παράξει ποικιλίες ανθεκτικές στην κλιματική κρίση και στις ασθένειες των καλλιεργειών.*

- Η νέα τάξη της Α.Ι και των τεχνολογιών στα συστήματα αγροδιατροφής
- The new order of A.I & new technologies in the agri & food systems

Panelists:

- *Ismini Papakirillou, CEO, Hellenic Development Bank*
- *David Lamb, Team Leader, EU CAP Network, CAP Implementation Contact Point*
- *Monika Stanisheva, Founder, Green Transition Forum*
- *Cobi Bitton, CEO, Israel-Greece Chamber of Commerce & Industry*
- *George-John Nychas, Em. Professor, Agricultural University of Athens*

Ομιλητές:

- *Ισμήνη Παπακυρίλλου, ΔΣ Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα*
- *David Lamb, Team Leader, EU CAP Network, CAP Implementation Contact Point*
- *Monika Stanisheva, Πρόεδρος, Green Transition Forum*
- *Cobi Bitton, Πρόεδρος Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ισραήλ-Ελλάδος*
- *Γεώργιος-Ιωάννης Νυχάς, Ομ. Καθηγητής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Moderators:

- *Anthony D. Papayannides, Journalist*
- *Spyros Fountas, Professor, Agricultural University of Athens*

Συντονιστές:

- *Αντώνης Δ. Παπαγιαννίδης, Δημοσιογράφος*
- *Σπύρος Φουντάς, Καθηγητής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Key Takeaways

The eight panel discussed the digital transition and the implementation of new technologies particularly in the food sector and the use of artificial intelligence.

- The **Hellenic Development Bank** has adopted digital transition to facilitate the **access** of the **agricultural** sector to **financial** instruments.
- **Greece's** agricultural sector lacks **behind** in terms of the **digital** transition, as farmers-also because of lack of training- are **hesitant** to new technologies.
- **Balkan** agriculture is falling at large behind other European countries. **Only 5%** of **farmers** has undergone full **agricultural training-education**.
- Digital skills, education, and training are essential for **farming innovation**. It is the only way farmers will maximize **profitability**, and **new farmers** will be **attracted** to join the sector.

Βασικά Μηνύματα

Το 8ο panel συζήτησε την ψηφιακή μετάβαση και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, ιδιαίτερα στον τομέα των τροφίμων, και επικεντρώθηκε στην τεχνητή νοημοσύνη.

- Η **Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα** έχει ήδη υιοθετήσει την **ψηφιακή** μετάβαση για την διευκόλυνση **πρόσβασης** του **αγροτικού** τομέα σε **χρηματοδοτικά** εργαλεία.
- Ο **ελληνικός** αγροτικός τομέας **υστερεί** στην **ψηφιακή** μετάβαση καθώς οι αγρότες-και λόγω έλλειψης κατάρτισης- είναι **διστακτικοί** στις νέες τεχνολογίες.
- Ο αγροτικός τομέας στα **Βαλκάνια** γενικά υπολείπεται των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. **Μόνο 5%** των **παραγωγών** έχει λάβει **γεωργική εκπαίδευση**.
- Ψηφιακές δεξιότητες, εκπαίδευση και κατάρτιση είναι στοιχεία απαραίτητα για την **αγροτική καινοτομία**. **Μόνο** έτσι οι παραγωγοί θα απολαμβάνουν **κερδοφορία**, και **νέοι αγρότες** θα **εισρεύσουν** στο σύστημα.

- To accelerate **transfer knowledge**, as it is noticed to other agrifood leading countries such as **Israel**, it is recommended Greece to establish designated “**information exchange hubs**”, surrounded by banks, local authorities, the government, and academia. To such **integrated approach** offering farmers & advisors with **complimentary** and up-to-date information and directives would be key driver for strong development of Greece’s agriculture.
- **Artificial intelligence** should be considered as a **supplementary** technology because it needs data and human intervention in order to make it work. Consequently, till AI is furnished with relevant data, **advisors’** knowledge cannot be replaced.
- **China** is successfully implementing smart technology throughout its own agrifood value chain.
- The **Green Deal** implemented as a response to combat climate change. However, the policies introduced affected seriously both farming and business sectors. Policymakers are required to **rewrite** the respective **legislation** to reflect the importance to competitiveness & food security.
- It is important farmers to have **experiential access** to new technologies, best practices and model farms in order to be able changing the **mindset** to the benefit of a modern and profitable agriculture.
- Για να επιταχυνθεί η **μεταφορά τεχνογνωσίας**, όπως συμβαίνει με άλλες προηγμένες χώρες, όπως το **Ισραήλ**, συστήνεται η Ελλάδα να συστήσει «**κόμβους ανταλλαγής πληροφοριών**» που θα αποτελείται από τις τοπικές αρχές, την κυβέρνηση, τα πανεπιστήμια και τις τράπεζες. Αυτή η **ολοκληρωμένη προσέγγιση**, με την παροχή ενημερωμένων και **χωρίς κόστος** πληροφοριών και κατευθύνσεων, σε αγρότες και συμβούλους, θα αποτελούσε μοχλό ισχυρής ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας.
- Η **τεχνητή νοημοσύνη** καλό είναι να εκλαμβάνεται ως **συνοδευτική** τεχνολογία, καθώς απαιτεί δεδομένα και ανθρώπινη παρέμβαση για να αποδώσει. Αυτό σημαίνει ότι για καιρό ακόμη, η γνώση των **συμβούλων** δεν είναι αντικαταστάσιμη από την τεχνητή νοημοσύνη.
- Η **Κίνα** εφαρμόζει με επιτυχία τις έξυπνες τεχνολογίες σε όλο το σύστημα της αγροδιατροφικής της αλυσίδας.
- Η **Πράσινη Συμφωνία** δημιουργήθηκε ως απάντηση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Ωστόσο, οι πολιτικές της επέφεραν σημαντικά προβλήματα σε αγρότες και επιχειρήσεις. Υπάρχει αναγκαιότητα **επανεξέτασης των πολιτικών** της, ως προς την σημασία που πρέπει να δίνουν στην επισιτιστική ασφάλεια και στην ανταγωνιστικότητα.
- Οι **αγρότες** είναι σημαντικό να έχουν **βιωματικές εμπειρίες** στις νέες τεχνολογίες, σε βέλτιστες πρακτικές και σε πρότυπες φάρμες, ώστε να υπάρξει **αλλαγή νοοτροπίας** για την μετάβαση σε μία σύγχρονη και επικερδή γεωργία.

Reports’ production

Katelin Johnson & Maria-Myrto Moschou

- *Συντονιστές συνεδρίου: σύνοψη & συμπεράσματα*
- *Moderators' remarks & conclusions*

Panelists:

- *Angeliki Kavga, Professor, University of Patras*
- *Anthony D. Papayannides, Journalist*
- *Xenophon Kappas, General Director, Konstantakopoulos Foundation*
- *Dimitris Lianos, Partner, LKN Analysis*
- *Dimitrios Skuras, Professor, University of Patras*
- *George Papatheodorou, Professor, University of Patras*
- *Ambassador (a.h.) Michael B. Christides, Balkans & Black Sea Forum*
- *Nikos Kokkalakis, Principal, Strategy Technics*
- *Thanasis Antoniou, Chief Editor, Grill Magazine & Dairy News*
- *Panos Oploupios, Journalist, Athens-Macedonian News Agency*

Moderated by:

- *Giannis Balakakis, Chair, AgriBusiness Forum*

Ομιλητές:

- *Αγγελική Καυγά, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών*
- *Αντώνης Δ. Παπαγιαννίδης, Δημοσιογράφος*
- *Ξενοφών Κάππας, Γενικός Διευθυντής, Ίδρυμα Κωνσταντακόπουλου*
- *Δημήτρης Λιανός, Γενικός Διευθυντής, LKN Analysis*
- *Δημήτρης Σκούρας, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών*
- *Γιώργος Παπαθεοδώρου, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών*
- *Πρέσβης (ε.τ) Μιχαήλ Β. Χριστίδης, Balkans & Black Sea Forum*
- *Νίκος Κοκκαλάκης, Principal, Strategy Technics*
- *Θανάσης Αντωνίου, Αρχισυντάκτης, Grill Magazine & Dairy News*
- *Πάνος Οπλοποιός, Δημοσιογράφος, Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων*

Συντονισμός:

- *Γιάννης Μπαλακάκης, Επικεφαλής AgriBusiness Forum*

Conclusions

Συμπεράσματα

- *The old-model development from the **overexploitation** of natural resources is **no longer viable**. The society requests high quality products at low cost, produced with the minimum of greenhouse gas emissions. **Is it feasible** increasing the agrifood production without burdening the environment? **YES, only if** innovation, training and designated investments will be introduced*
- *While many people declare uncertainty for the future of agrifood sector, **there is hope** in a **new generation** of farmers who received good education and is able to deal with challenges & opportunities in near future.*
- *Major issue is that producers are **not able to make a living** only from agricultural activities. Despite working hard, they aren't getting the money expected.*
- *With the **new US** government, it is increasingly likely that the **green agenda will be reversed** affecting Europe and the entire world. Europe should adjust to this new reality and continue to push forward with the green transition, as no country in the world is able to address climate crisis by itself.*
- *The high-levels **decisions** of the **EU** and the **UN** do often **lack implementation** because they disregard the reality and the **needs** of the **societies**.*
- ***Food sovereignty** is becoming increasingly crucial in ensuring **national food security** amidst global instability. It is required a focus on building **resilient food systems** to guarantee food availability during crises, rather than merely protecting production.*
- *It is necessary to **preserve the knowledge** of local and **indigenous** populations (such as those in the Amazon), because they have a different level of understanding of the **biodiversity** of the areas.*
- *The **fight** against **climate crisis** is absolutely important, **however**, competitiveness and high-level of productivity remain necessary for the economies.*
- ***Young people** in the **rural areas** of Greece tend to be concentrated around the cities, because they are **missing motivation** of staying and investing on agriculture. **Greece** should **incentivize** young people (digital, training, education, etc) for **refreshing** rural areas and address the **demographic** issue.*
- *Το **μοντέλο ανάπτυξης** που βασίζεται στην κατασπατάληση των φυσικών πόρων είναι **μη βιώσιμο**. Η κοινωνία ζητά τρόφιμα υψηλής ποιότητας σε χαμηλό κόστος, με μείωση ωστόσο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. **Είναι εφικτή** η αύξηση της παραγωγής και η ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος; **ΝΑΙ, μόνο αν** εισαχθούν καινοτομίες, κατάρτιση, και κατάλληλες επενδύσεις.*
- *Ενώ πολλοί δηλώνουν αβεβαιότητα ως προς το που βαδίζει ο αγροτικός τομέας, **υπάρχει ελπίδα** σε μια **νέα γενιά** αγροτών που διαθέτει καλό μορφωτικό επίπεδο και είναι σε θέση να αποδώσει περισσότερο σε σχέση με το παρελθόν.*
- *Μείζον θέμα, ότι οι παραγωγοί **δεν μπορούν να ζήσουν** μόνο από την αγροτική τους δραστηριότητα. Παρότι εργάζονται πολύ, **δεν έχουν τις αποδόσεις που προσδοκούν**.*
- *Με τη νέα διακυβέρνηση των **ΗΠΑ**, πιθανότατα η **πράσινη ατζέντα θα αντιστραφεί** και θα επηρεάσει τον κόσμο ολόκληρο. Η **ΕΕ** πρέπει να δει αυτή την πραγματικότητα, και να συνεχίσει στον δρόμο της πράσινης μετάβασης, καθώς καμία χώρα δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει από μόνη της την κλιματική κρίση.*
- *Οι **αποφάσεις** που λαμβάνονται σε επίπεδα **ΕΕ & ΟΗΕ** συχνά **αποτυγχάνουν** γιατί δεν ακούν, ούτε εμπεδώνουν τις πραγματικές **ανάγκες των κοινωνιών**.*
- *Η **επισιτιστική αυτάρκεια** είναι μονόδρομος για την **εθνική επισιτιστική ασφάλεια** σε περιόδους παγκόσμιων διαταραχών. **Απαιτούνται ανθεκτικά** συστήματα τροφίμων για την διασφάλιση της διαθεσιμότητας στην διάρκεια κρίσεων, και όχι απλά για την προστασία της παραγωγής.*
- *Είναι απαραίτητη η **διατήρηση** της **γνώσης** των τοπικών, και σαφώς των **αυτόχθονων** πληθυσμών (όπως αυτών του Αμαζονίου), καθώς φέρουν ειδικό επίπεδο γνώσης στην **βιοποικιλότητα** συγκεκριμένων περιοχών.*
- *Η **καταπολέμηση** της **κλιματικής κρίσης** είναι απόλυτη ανάγκη, **χωρίς** όμως να παραβλέπεται η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα των οικονομιών.*
- *Οι **νέοι** των **αγροτικών περιοχών** στην Ελλάδα τείνουν να συγκεντρώνονται στις πόλεις καθώς **δεν έχουν κίνητρα** στο να παραμείνουν ή να ασχοληθούν με τον γεωργικό τομέα. Το **κράτος** πρέπει να δώσει τα μέσα (ψηφιακά, κατάρτιση, εκπαίδευση, διευκολύνσεις) για την **προστασία** της **γης** και την **αντιμετώπιση** του **δημογραφικού** προβλήματος.*

GEOROUTES

Organizor

Steering Partners

Sponsors

Contributors

Media

Advisory Board

Mr. Giannis Balakakis
Chair AgriBusiness Forum, President Geo Routes Institute
Ambassador (a.h.) Michael B. Christides
Co-Chair Executive Committee, Balkans & Black Sea Forum
Mrs. Sophia Kounenaki-Efraimoglou
President, Athens Chamber of Commerce & Industry
Dr. Spyridon Flogaitis
Director General, European Public Law Organization
Ms. Ismini Papakirillou
Chief Executive Officer, Hellenic Development Bank
Mr. George Pontikas
President & CEO Syngenta Hellas

Scientific Committee

Dr. Angeliki Kavga
Professor, Agricultural Science, University of Patras
Dr. Dimitrios Skuras
Professor of Economics, University of Patras
Dr. Konstantinos Tsimpoukas
Dean - Professor, Agribusiness Management, Agricultural University of Athens
Ms. Francesca Ydraiou
Director General, Hellenic Crop Protection Association

Field Experts

Mr. Xenophon Kappas
General Director, Captain Vassilis & Carmen Konstantakopoulos Foundation
Mr. Georgios Karakatsanis
Natural Resource and Environmental Economist, Evotropia Finance Architectures
Mr. George Kremlis
BoD member & Chair Circular Economy & Climate Institute, EPLO
Mr. Dimitris Lianos
Partner, LKN ANALYSIS
Dr. George Zalidis
Professor Aristotle University, Scientific Director-Interbalkan Environment Center

Executive Committee

Mr. Giannis Balakakis
Chair AgriBusiness Forum, President Geo Routes Institute
Mr. Xenophon Kappas
General Director, Captain Vassilis & Carmen Konstantakopoulos Foundation
Dr. Charalambos Kasimis
Professor Emeritus, Dpt. of Agricultural Economics & Rural Development, Agricultural University of Athens
Dr. Angeliki Kavga
Ass. Professor, Head of Agricultural Department, University of Patras
Dr. Demetrios Kouretas
Professor, Animal Physiology & Toxicology, Thessaly University
Ms. Christina D. Mangou
VP Comm. & External Relations, Geo Routes Institute NPO
Mr. George Pontikas
President & CEO, Syngenta Hellas
Ms. Maria Sarantopoulou
Deputy Director of Communication & Public Affairs, Hellenic Development Bank
Dr. Dimitrios Skuras
Professor of economics, University of Patras
Dr. Konstantinos Tsimpoukas
Dean - Professor, Agribusiness Management, Agricultural University of Athens
Ms. Francesca Ydraiou
Director General, Hellenic Crop Protection Association
Dr. George Zalidis
Professor Aristotle University, Scientific Director-Interbalkan Environment Center

GEOROUTES
ECO TOURISM & CULTURAL EXPEDITIONS

discoveries across the cultural heritage
of **Greece**

Geo Routes and **Aegean Routes** eco & cultural heritage journeys that held under the auspices of the HNC for UNESCO are made for experienced voyagers willing to explore, experience and be a part of the cultural heritage of Greece. Geo Routes aims at highlighting the legends of Greece, facilitating to the intercultural dialogue and contributing to the sustainable development of the local societies by cultural, environmental, educational and experiential activities.

Geo Routes off the beaten track journeys highlighting:

- **Athens** (11 trips: The Engineering of the Parthenon, The Battle of Marathon, Dining at Home, The Mines of Lavrion, The Underground Treasures of Athens, Byzantine Iconography, In the footsteps of Socrates, Secrets of Athens, Sailing to Aegina Island, Wine Tasting in Ancient Nemea, Dafni Monastery),
- **Mountain Greece** (10 trips: Nauplia – Ancient Epidaurus, Mountainous Corinthia "the 6th labor of Hercules", Mount Pelion "The Centaurs Mountain", Mt. Olympus "Feast with Gods", Karpenisi "The Invasion of Gauls", Olympic Heritage, Arcadian Legacy, West Macedonia Panorama, Serres "The Land of Alexander the Great", Spartans Legacy) and the
- **Greek Islands** (4 trips: Amorgos island "Deep Blue", Mysteries of Kythera, Hiking in West Crete, Sailing in North Cyclades).

under the auspices:

www.geo-routes.com

official organiser:

AGRIBUSINESS FORUM

INTERNATIONAL EDITION

Quo Vadis

Ελληνική & Ευρωπαϊκή Γεωργία

Κλιματική κρίση, Επισιτιστική
ασφάλεια, Βιώσιμη ανάπτυξη

21-22 | 11 | 2024

Εμπορικό & Βιομηχανικό
Επιμελητήριο Αθηνών

www.agribusinessforum.org